

מטרוניתא עם מלפא, הוה נפיק ועאל קדמיהון מטטרו"ן. והוא קביל פולחנהון לקדשא בריך הוא פנורא. פד אתבטיל נורא ואתגליאו, אסתלק זיוה, ואסתלקא מטרוניתא מן מלפא. הא לא הוה שלים עד דייתי גיסא אחרא, דלא הוה בגלותא מניתא. ושמתן דאתקריאת יד, היא מבוועא לכלא, ותשפח יד הוי"ה, (ישעיה נט) הן לא קצרה יד יהוה, דלא אדפר ידא אלא בשמא דחד.

אתא רבי אלעזר, ושאל לרבי שמעון אבוי, ובכה ואמר ליה, גלי לי האי רזא אפא מארי. אמר ליה בהאי קרא אתגלי לך, (שמות טז) כי יד על פס יה מלחמה לני, פס בגין הוי"ה, שליט רחמי על דינא. צבי למימר, יהא רעוא דיהא לעלמא באתר גבורת, יד יי רבתא קרבא דהות במצרים, ואי לאו הוו בדיני.

וכד ייתי משיחא, ייתי בחדתו בידי רבתא, ויגח קרבא בעמלק. (שמות יג) בחוזק יד הוציאך ה' ממצרים, וכשביבא שם של יד בחוזק יד לבדו, הוא בזמן שיערף קרב בעמלק, יבא המשיח. רבי אלעזר מסייע, (זכריה יד) ויצא ה' ונלחם בגוים ההם פיום הלחמו פיום קרב. כ"ס בגין יהו"ה. תא חזי, פמה היא ידא רבתא דלא מטא להאי ידא עלאה, לאבהן רברבא לא אגנים. ובדא ידא נפקו ממצרים, בגין דמשוין שוין, מני י' לי' ד' לד', שוין דא לדא, שמא דידא רבתא, דיפוק מן אינון שוין באתותהון דמנניניהון כמנניניהון, דקבלא תרין יד, תרין. ביצד לא אתמנעו דא מן דא, ולא שוין.

לפניהם מטטרו"ן, והוא מקריב עבודתם להקדוש ברוך הוא פאש. פאשר התבטלה האש וגלו, הסתלק זיוה, והסתלקה הגבירה מן המלך. זה לא היה שלם עד שיבא צד אחר שלא היה נמנה בגלות.

והשמות שנקראים יד, היא מבווע לכל, ותמצא יד הוי"ה, (ישעיה נט) הן לא קצרה יד יהוה, שלא נזכר יד אלא בשם אחד. בא רבי אלעזר ושאל לרבי שמעון אבוי, ובכה ואמר לו, גלה לי זה הסוד אבי מורי. אמר לו, בזה הפסוק יתגלה לך, (שמות טז) כי יד על פס יה מלחמה לה. פס משום הוי"ה, שולטים רחמים על דין. רוצה לומר, יהי רצון שיהיה לעולם במקום הגבורה יד ה' הגדולה מלחמה שהיתה במצרים, ואם לא, היו בדינים.

וכשביבא המשיח, יבא בהתחדשות ביד גדולה ויערף קרב בעמלק. בחוזק יד הוציאך ה' ממצרים. וכשביבא שם של יד בחוזק יד לבדו, הוא בזמן שיערף קרב בעמלק, יבא המשיח. רבי אלעזר מסייע, (זכריה יד) ויצא ה' ונלחם בגוים ההם פיום הלחמו פיום קרב. כ"ס בשביל יהו"ה. בא ראה, פמה היא יד הגדולה שלא מגיעה ליד הדו העליונה, לאבות הגדולה לא אגנים. וכזו היד יצאו ממצרים משום שמננים שוה, מונה י' לי' ד' לד', שוים זה לזה, שם של היד הגדולה שיצא מהם שוים באותיותיהם, שמננים כמננים, שקבלה שתי ידים, שתיים.

ביצד לא נמנעו זה מזה, ולא שוים? נתבאר שני אלה שבאותיותיהם יד הם שוים בענין, שנים לא בעניניהם

מתבאר. מאלו נבראו שמים וארץ ושעמהם. ואלו ספירה ראשונה, שהיא כתר עליון. (משלי טו) בכל מקום עיני ה' צפות רעים וטובים. הן מסייעות לשם אחד אות ו' שעשה פמה אותות בארץ מצרים. (ראה ציור למעלה)

ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי נראה אלי בלוי בארץ כנען. רבי אבא אמר, לוי זה ירושלים העליונה, ששורה שכינה בתוכה. אמר יעקב העליון למטה, תן לי ברכה שהוא רוצה, להרבות אתכם אני, ולתת את הארץ לבניכם. לוי זה ירושלים העליונה, הקדוש ברוך הוא, נתן השר שהיו ברכה זו על ידו בארץ הקדש, אבל מחוץ לארץ אחרת לא תהיה ברכה.

רבי אלעזר פתח ואמר, (משלי כו) מברך רעהו בקול גדול בפקר השפים קללה תחשב לו. הקדוש ברוך הוא קרא לישראל אחים ורעים. איזו ברכה נתן להם? שיהיו עם זה טהור תחת ידו, ולהיות עליהם שומר.

אשרי חלקו של העם הטהור הזה שהוא עליהם, שנקראים בעליונים בנים חביבים יותר מהעליונים. כתוב (דברים יד) בנים אתם לה', מהו הפל בשביל זה. מה הוא? בשביל שהשתלם השם בחותם שלהם, שהם מהולים.

בא ראה, בפני האדם שמו של לוי, קדשא ברוך הוא קרא לישראל אחים ורעים. מאי ברכתא יהב לוי, דיהוה האי עמא דכניא תחות ידיה, ולמהוי עליהוץ נטיר.

זבאה חולקהוץ דהאי עמא דכניא, דהוא עליהוץ, דאקרי בעלאה בנים חביבים יתיר מעלאה, פתיב, (דברים ד) בנים אתם לה', מאי כלא בדיל דא. מאי הוא, בדיל דאשתלים שמא בחותמא דלהוץ, דאינון גזירין. תא חזי, באנפוי דאינשא שמא דקדשא ברוך הוא, וחסרא יו"ד מגינה,

אתפרש תרין אלין בריך הוא דכאתנותהוץ סיעאן יד בעלה ה', תרין לאב מנגניהוץ מתפרש. מאלין אתבריו שמיא וארעא ודעמיה. ואינון ספירא קדמאה, דהיא כתרא עלאה. (משלי טו) בכל מקום עיני ה' צופות רעים וטובים. הם מסייעתן לשמא חד ו' דעבד פמה אתוון בארעא דמצרים.

מצד ימין העיגול

יד ו' לוא"ו לר' י"ד לוי

דל"ת ד' לר' ל"ל ל"ת

שדי

עליון העיגול

ו"ו לדל"ת דל"ת ללמ"ד למ"ד לתי"ו

א' ללמ"ד ל' למ"ם מ' לר' ד' לת' ה' ל'

יהוה

י"ד

מרכבה דאבהן ישראל

(דף ריד ע"ב)

ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי נראה אלי בלוי בארץ כנען. רבי אבא אמר, לוי דא ירושלים עלאה, דאשראה שכינתא בינהא. אמר יעקב עלאה לתתא, הב לי ברכתא דהוא בעי, לאנפיש יתכון אנא, ולמיתן ית ארעא לבניכון. לוי זה ירושלים עלאה, קדשא ברוך הוא, הב רברבא דהוויץ ברכה דא על ידיה, בארעא קדישא, אבל פרא, לארעא אחרא, לא יהא ברכתא.

רבי אלעזר פתח ואמר, (משלי כו) מברך רעהו בקול גדול בפקר השפים קללה תחשב

לו, קדשא ברוך הוא קרא לישראל אחים ורעים. מאי ברכתא יהב לוי, דיהוה האי עמא דכניא תחות ידיה, ולמהוי עליהוץ נטיר.

זבאה חולקהוץ דהאי עמא דכניא, דהוא עליהוץ, דאקרי בעלאה בנים חביבים יתיר מעלאה, פתיב, (דברים ד) בנים אתם לה', מאי כלא בדיל דא. מאי הוא, בדיל דאשתלים שמא בחותמא דלהוץ, דאינון גזירין. תא חזי, באנפוי דאינשא שמא דקדשא ברוך הוא, וחסרא יו"ד מגינה,